

LIBERTUS

e-KİTAP VE
VIDEO DERS
HEDİYELİ

MEDENİ HUKUK KONU ANLATIMLI

Müfettişlik

Uzmanlık

Denetmenlik

Banka Sınavları

Gelir Uzmanlığı

Vergi Müfettişliği

Hâkimlik

Sayıştay

Kamu İhale Kurumu

Kaymakamlık

Konu Anlatımlı

Örnekler

Yorumlar

Uyarılar

Pratik Bilgiler

Özgün Sorular ve Açıklamaları

e-Kitaba erişebilmek ve
video dersleri izleyebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Kitap

Dijital Öğrenme Ayak İzi

ARTIFORCE, TÜBİTAK-TEYDEB Destek Programından yararlanılarak geliştirilmiştir (Proje No: 7230451).
Ürün/hizmet ile ilgili tüm sorumluluk Pegem Akademi Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Hizmetleri Tic. A.Ş.'ye aittir.

PEGEM AKADEMİ

LIBERTUS MEDENİ HUKUK KONU ANLATIMLI

Komisyon

ISBN 978-625-6128-53-8

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

12. Baskı: Ekim 2024, Ankara

Yayın-Proje: Pegem

Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan

Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

Değerli Adaylar,

Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ülkemizde kamu kurumlarında güvenceli meslek mensupluğu düzeyinde görev almak için artık temel bir unsur hâline gelmiştir.

Bu aşamada KPSS - A grubu adayları için önem arz eden temel nokta, KPSS'nin bir meslek edinme sınavı olmasından ziyade, kurum sınavlarına girme yeterliliği anlamında bir ön eleme sınavı olduğu gerçeğidir.

Büyük bir emek ve özveri ile hazırlanan kitabımız, hem KPSS'de hem kurum sınavlarında başarılı olabilmeniz için net bilgilerden uzaklaşmadan, son mevzuat değişiklikleri doğrultusunda güncel bilgilere ulaşabilmeniz hedeflenerek hazırlanmıştır.

Kitaba ilişkin sorularınızı **pegem@pegem.net** adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Kitabımızın bilgi birikiminize katkı sağlaması ve sizlere başarı getirmesi dileğiyle.

Saygı ve hürmetle...

Pegem Akademi

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPE, TABLETTE VE MASANDA

Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilirsiniz.
- Video derslere erişim sağlayabilirsiniz.

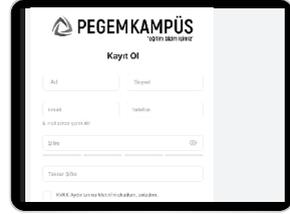

● Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

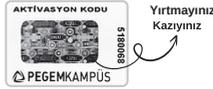
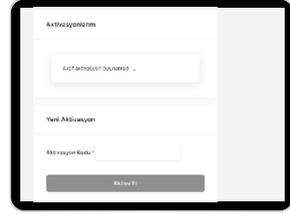
1. Adım Üyelik

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna arti.pegemkampus.com yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

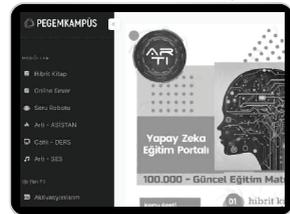
2. Adım Aktivasyon

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **“Aktivasyonlarım”** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

3. Adım Ürünlerim

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen **“Hibrit Kitap”** sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın iç kapağında yer almaktadır. Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

MEDENİ HUKUKA GİRİŞ VE BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

A. Giriş.....	1
Sosyal Hayatı Düzenleyen Kurallar ve Yaptırım Türleri	1
Hak Kavramı.....	9
B. Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri	17
Hukukun Kaynakları ve Uygulanması	17
Açık Boşluk-Örtülü Boşluk	26
Gerçek Boşluk-Gerçek Olmayan Boşluk	27
Bilinçli Boşluk-Bilinçsiz Boşluk	27
Dürüstlük Kuralı	28
İyiniyet Kavramı	29
İyiniyetle Hak Kazanmanın Şartları	30
İyiniyetle İlgili İstisnalar.....	31
İspat Yükü.....	34
Resmî Sicil ve Resmî Belgeler	36
Çözümlü Test	37
Çözümler	39
Cevaplı Test - 1.....	42
Cevaplı Test - 2.....	45
Cevaplı Test - 3.....	47
Çıkış Sorular	50
Çözümler	53

2. BÖLÜM
KİŞİLER HUKUKU
BİRİNCİ KISIM
Gerçek Kişiler

I. Gerçek Kişiler	55
A) Kişiliğin Kazanılması	55
B) Kişiliğin Sona Ermesi	57
C) Ölümün Dışında Kişiliğin Sona Ermesi	58
II. Gerçek Kişilerin Ehliyetleri.....	64
A) Hak Ehliyeti.....	64
B) Fiil Ehliyeti.....	65
C) Fiil Ehliyetine Göre Kişilerin Sınıflandırılması	68
III. Hısımlık.....	73
A) Kan Hısımlığı	73
B) Akdi (Sözleşmeyle Doğan) Hısımlık.....	75
C) Mahkeme Kararıyla Doğan Hısımlık = Suni (Yapay-Yapmacık Hısımlık)	75
IV. İkametgâh (Yerleşim Yeri)	77
A) İradi İkametgâh.....	77
B) Kanuni İkametgâh.....	77
C) İtibari (Varsayılan) İkametgâh	77
V. Kişilik Hakları ve Korunması.....	78
A) Kişilik Hakları	78
B) Kişilik Haklarının Korunması.....	79
VI. Adın Korunması	82
Cinsiyet Değişikliği.....	83
VII. Kişisel Durum Sicili ve Türleri	83
A) Kişisel Durum Sicili.....	83
B) Kişisel Durum Sicili Türleri	84
Çözümlü Test	85
Çözümler.....	87
Cevaplı Test - 1.....	89
Cevaplı Test - 2.....	92
Çıkmış Sorular	94
Çözümler	99

İKİNCİ KISIM
Tüzel Kişiler

Tüzel Kişilerin Türleri	104
Tüzel Kişilerin Ehliyetleri.....	105
Tüzel Kişiliğin Sona Ermesi	107
Dernekler.....	108
Vakıflar.....	121
Çözümlü Test	128
Çözümler	130
Cevaplı Test - 1.....	132
Cevaplı Test - 2.....	134
Cevaplı Test - 3.....	136
Çıkış Sorular	138
Çözümler	138

3. BÖLÜM
AİLE HUKUKU

Nişanlanma	139
Evlenme	145
Boşanma	161
Mal Rejimleri	168
Soybağı.....	173
Tanıma	175
Babalık Davası.....	176
Evlat Edinme	177
Velayet.....	179
Vesayet	181
Çözümlü Test	190
Çözümler	193
Cevaplı Test 1	197
Cevaplı Test - 2.....	199
Cevaplı Test - 3.....	202
Çıkış Sorular	204
Çözümler	207

4. BÖLÜM

MİRAS HUKUKU

Miras Hukuku.....	210
Mirasçılar.....	212
Kanuni Mirasçılıkta Zümre Yapılanması	213
Mirasın Paylaşılmasındaki Geçerli İlkeler	214
Eşin Mirasçılığı ve Kanuni Miras Payları.....	215
Saklı Paylı Mirasçılar ve Miras Payları	217
Ölüme Bağlı Tasarruflar	219
Ölüme Bağlı Tasarrufların İptali ve Tenkisi.....	228
Mirasın Açılması	231
Mirasın Reddi	235
Tereke Defterinin Tutulması.....	237
Resmî Tasfiye	238
Miras Sebebiyle İstihkak Davası.....	239
Mirasta Denkleştirme	239
Mirasın Paylaşılması	240
Çözümlü Test	246
Çözümler.....	250
Cevaplı Test - 1.....	253
Cevaplı Test - 2.....	255
Cevaplı Test - 3.....	259
Çıkmış Sorular	261
Çözümler	264

5. BÖLÜM
EŞYA HUKUKU
BİRİNCİ KISIM
Zilyetlik

I. Eşyanın Özellikleri ve Türleri.....	267
A) Eşyanın Özellikleri	267
B) Eşyanın Türleri	269
II. Tamamlayıcı Parça ve Eklenti	271
III. Zilyetlik	272

İKİNCİ KISIM
Tapu Sicili

Tapu Sicili	283
A) Tapuda Tutulan Siciller	283
B) Tapu Sicilinde Yapılan İşlemler	284
C) Tapu Siciline Hâkim Olan İlkeler	287

ÜÇÜNCÜ KISIM
Mülkiyet

Mülkiyet Hakkı	291
A) Mülkiyet Hakkının Kapsamı	291
B) Mülkiyet Hakkının Türleri.....	292
C) Taşınır Mülkiyeti.....	296
D) Taşınmaz Mülkiyeti.....	298

DÖRDÜNCÜ KISIM
SINIRLI AYNİ HAKLAR

Sınırlı Ayni Haklar	309
A) Ayni Haklara Hâkim Olan İlkeler	309
B) Sınırlı Ayni Hakların Sırası	310
C) Sınırlı Ayni Hakların Türleri	311
Oturma Hakkı	321
Çözümlü Test	337
Çözümler	340
Cevaplı Test - 1	343
Cevaplı Test - 2	346
Cevaplı Test - 3	348
Çıkmış Sorular	351
Çözümler	359

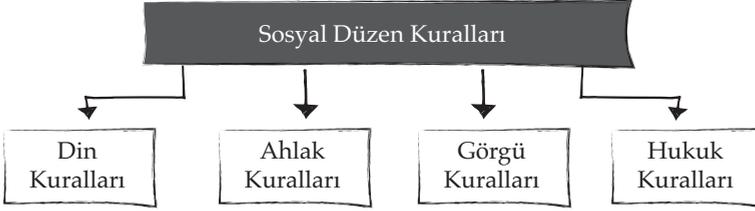
1. BÖLÜM

MEDENİ HUKUKA GİRİŞ VE BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

A. GİRİŞ

Sosyal Hayatı Düzenleyen Kurallar ve Yaptırım Türleri

Toplu hâlde yaşayan insanlar arasındaki ilişkileri düzenleyen, toplumsal düzeni ve güveni sağlayan kurallara “sosyal düzen kuralları” denir. Sosyal düzen kuralları; din, ahlak, görgü ve hukuk kurallarından oluşur.

Din Kuralları: Din kuralları, evreni yaratan ve yöneten insan üstü bir varlığa inanmayı ve ona ibadet etmeyi emreder. Allah ile insanlar arasındaki ilişkileri ve insanların birbiriyle ilişkilerini düzenler. Din kurallarına uyulmadığında günah işlenmiş sayılır. Din kurallarının yaptırımı Allah tarafından cezalandırmadır. Yaptırımı manevidir. Kişi, din kurallarına uymak istemezse kişiyi dinî kurallara uymaya hiç kimse zorlayamaz.

Ahlak Kuralları: Toplumdaki bireylerin davranışlarını düzenlemeyi hedefleyen, “doğru veya yanlış, iyi veya kötü” davranışın ne olduğu sorusuna cevap veren kurallardır. İnsanların diğer insanlara karşı sorumluluk ve ödevlerini düzenleyen ahlak kurallarına “objektif ahlak kuralları” denir. Örneğin; başkasına verilen sözün tutulması, başkasının eşyasını izin almadan kullanmamak objektif ahlak kurallarıdır. İnsanların kendilerine karşı ödev ve sorumluluklarını düzenleyen ahlak kurallarına da “subjektif ahlak kuralları” denir. Örneğin; içini temiz tutma, kötü hisler beslememe subjektif ahlak kurallarıdır.

Ahlak kurallarına aykırı davranışın yaptırımını toplum tarafından ayıplanma, kınanma, dışlanma, hor görülmedir. Yaptırımını manevidir. Kanun koyucular hukuk kuralı koyarken toplumun genel ahlak düşüncesini ve mevcut ahlak kurallarını göz önünde bulundurur.

Ahlak kuralları zaman içinde hukuk kurallarına dönüşebilir. Örneğin, yardıma muhtaç olanlara yardım edilmesi gerektiğine ilişkin ahlak kuralı Medeni Kanun'da "Herkes yardım etmediği takdirde yoksulluğa düşecek olan üst soyu ile altsoyu ile kardeşlerine nafaka vermekle yükümlüdür." (TMK 364) şeklinde düzenlenmiştir. Eşlerin birbirine olan sadakat yükümlülüğü (TMK 185), yakın hısımlar arasında evlilik yasağı (TMK 129), eşlerin ergin olmayan çocuklarına da özen ve ilgi gösterme yükümlülüğü (TMK 338) ahlak kurallarının hukuk kurallarına dönüştüğüne ilişkin hükümlerdir. Bazı hukuk kuralları ahlak kurallarına yollama (atıf) yapmıştır. Örneğin, Borçlar Kanunu'nda ahlaka aykırı amacın sağlanması için verilen şeyin geri istenemeyeceği kural (TBK 81).

Ahlaka aykırı sözleşmelerin kesin hükümsüz olduğu düzenlenmiştir (TBK 27). Ahlaka aykırı fiille başkasına zarar veren kişi zararı tazminle yükümlü tutulmuştur (TBK 49). Medeni Kanun'da "Kimse özgürlüklerinden vazgeçemez veya onları hukuka ya da ahlaka aykırı olarak sınırlayamaz (TMK 23)." hükmüyle ahlak kuralı hukuk düzeninin parçası hâline getirilmiştir.

Görgü Kuralları: Günlük yaşamlarında kişilerin toplum içindeki birbiriyle karşılaştıkları veya belirli bir faaliyete katıldıkları zaman ne şekilde davranmaları gerektiğini gösteren kurallardır. Yaptırımını manevidir. Görgü kurallarına uymayan kişiler "görgüsüz, kaba" olarak nitelendirilir.

Hukuk Kuralları: Kişilerin birbiriyle ve devletle arasındaki ilişkileri düzenleyen, uyulması kamu gücü ile desteklenmiş, uyulmaması hâlinde devlet yaptırımına bağlanmış kurallar bütünüdür. Hukuk kuralları genel, soyut, sürekli ve objektiftir. Hukuk kuralları, dışı vurulmuş davranış ve ilişkileri düzenler. Hukuk kuralları toplumda hukuki güvenliği, adaleti, barışı, özgürlüğü, eşitliği ve toplumsal düzeni sağlar.

Hukuk kurallarının yaptırımını maddidir. Devlet zor kullanarak hukuk kurallarına uyulmasını sağlar.

Hukuk Kurallarının Yaptırımını

a. Cebri İcra

Herhangi bir borç ya da yükümlülüğün borçlu veya yükümlüsü tarafından kendi rızasıyla yerine getirilmemesi durumunda devlet gücüyle zorla yerine getirilmesidir.

b. Tazminat

Bir kimsenin, bir hukuk kuralına veya yaptığı sözleşmeye aykırı davranması sonucunda doğumuna sebebiyet verdiği maddi ve manevi zararı giderme yükümlülüğüdür. Haksız fiil ve sözleşmeye aykırı davranış hâlinde zarar uğrayan kişiye tazminat ödenir.